

2023/2123(INI)

7.11.2023

NUOMONĖ

Biudžeto komiteto

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl Europos vandenilio banko
(2023/2123(INI))

Nuomonės referentas: Adam Jarubas

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Biudžeto komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi ES biudžetu turi būti didinama parama siekiant ES tikslo ne vėliau kaip iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą ir jis toliau turi būti pagrindine priemone šiam tikslui pasiekti; kadangi reikia daugiau investuoti į energetiką, atsižvelgiant į tai, kad ištikus energetikos krizei ir didėjant energijos nepritekliui kilo naujų poreikių;
- B. kadangi vandenilis iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių galėtų padėti siekti poveikio klimatui neutralumo tikslo, nes jis atliktų svarbų vaidmenį mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro sektoriuose, kuriuose tai sunku padaryti ir kuriuose nėra kitų energijos vartojimo požiūriu ir ekonomiškai efektyvesnių alternatyvų, pavyzdžiui, aviacijos sektoriuje; kadangi į ES vandenilio strategiją ir planą „REPowerEU“ įtrauktas tikslas iki 2030 m. ES pagaminti 10 mln. tonų vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir tiek pat importuoti; kadangi reikia sukurti veiksmingas vandenilio rinkas, siekiant patenkinti pasiūlą ir paklausą;
- C. kadangi valstybės narės gali panaudoti savo nacionalines pajamas iš apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos ir kitų šaltinių, kad paskelbtų nacionalinius konkurencingus aukcionus vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybai; kadangi, be aukcionų, reikia kitų finansinių priemonių, kuriomis būtų prisidedama prie Europos vandenilio rinkos rėmimo, visų pirma siekiant skatinti nedidelio masto proveržio projektus, grindžiamus žaliąjo ir atsinaujinančiųjų išteklių vandenilio naudojimu;
- D. kadangi vykdomi vandenilio projektai, pvz., bendriems Europos interesams svarbus projektas (BEISP), yra labai svarbūs kuriant naujas vandenilio rinkas;
  1. palankiai vertina Europos vandenilio banko (EVB) iniciatyvą; apgailestauja dėl to, kad vartojamas žodis „bankas“, nes projekte nenumatyta investicinė ir skolinimo veikla – veikiau bus siekiama koordinuoti veiksmus ir finansavimą vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektams remti; ragina Komisiją atitinkamai pervadinti šią iniciatyvą, kad projektų rengėjams ir plačiajai visuomenei būtų lengviau nustatyti tikslus: be kita ko, vandenilio rinkos kūrimo pradžią ir kainos susidarymą; pabrėžia, kad reikia specialiųjų darbuotojų, kurie galėtų vykdyti EVB operacijas, ir šiuo atžvilgiu prašo skirti tinkamą finansavimą pagal esamą institucinę sistemą;
  2. pabrėžia, kad Komisija apskaičiavo, jog bendras investicijų poreikis siekiant gaminti, transportuoti ir suvartoti 10 mln. tonų vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių siekia 335–471 mlrd. EUR, iš kurių 200–300 mlrd. EUR reikės papildomai elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybai, ir apskaičiavo, kad reikės papildomų 500 mlrd. EUR investicijų į tarptautines vertės grandines, kad būtų galima importuoti 10 mln. tonų vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir vandenilio išvestinių produktų; pažymi, kad 2022 m. pranešime apie Sąjungos padėtį ir Komisijos pirmininkės įžanginėse pastabose per dialogą dėl perėjimo prie švarios energijos vandenilio buvo paskelbtas 3 mlrd. EUR biudžetas EVB. Per minėtą dialogą buvo atkreiptas dėmesys į priemonių „NextGenerationEU“ ir „REPowerEU“ vaidmenį

investuojant į vandenilio slėnius, vandenilinius traukinius ir švariojo plieno gamyklas; reiškia susirūpinimą dėl bendro EVB biudžeto, palyginti su subsidijomis, kurias teikia ekonominiai partneriai ir konkurentai, ypač Kinija, Indija ir Jungtinės Valstijos; tikisi, kad Komisija užtikrins, kad bus suteiktos papildomos biudžeto lėšos, parengs metinį biudžetą, skiriamą pagal kiekvieną EVB ramstį, ir veiksmų gaires, kuriose būtų išsamiai nurodytas artimiausiais metais numatytų aukcionų dydis ir bendrosios ypatybės; pabrėžia savo ilgalaikę poziciją, kad nauji prioritetai turi būti finansuojami naujomis lėšomis ir kad todėl finansuojant EVB neturėtų sumažėti kitoms prioritetinėms ES programoms skiriamas finansavimas;

3. pabrėžia, kad siekiant remti vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos plėtrą EVB 1 ir 4 ramsčiai iš dalies priklausys nuo tų pačių ES programų kaip ir Europos strateginių technologijų platforma koordinavimo; ragina Komisiją išaiškinti šių dviejų iniciatyvų sąveiką, ypač kiek tai susiję su tikslais, įgyvendinimu, finansavimu, koordinavimu ir komunikacija; pabrėžia, kad metodas, kai pernelyg apkraunamos esamos programos, neskiriant pakankamai papildomų naujų lėšų, gali pakenkti jų pradinių tikslų įgyvendinimui;
4. palankiai vertina EVB 1 ramsčio siekį skatinti vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių vidaus rinkos plėtrą; pažymi, kad, Komisijos vertinimu, būtina rinkos priemoka galėtų siekti iki 5 EUR už kilogramą pagaminto vandenilio; pabrėžia, kad reikia imtis skubių ir efektyvių veiksmų siekiant sukurti veikiančias ir konkurencingas rinkas, kad būtų sumažintas šis aukštas priemokų lygis. pabrėžia geografinės pusiausvyros svarbą siekiant sudaryti sąlygas gaminti ir naudoti vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių visoje ES ir išvengti regioninio konsolidavimo ir tolesnio regioninių skirtumų, kurie jau egzistuoja dėl skirtingo vandenilio rinkos plėtros lygio, didėjimo visoje ES; ragina Komisiją užtikrinti vienodas sąlygas vykdant Inovacijų fondo finansuojamus aukcionus, kad būtų užtikrintas kuo platesnio masto valstybių narių bei mažųjų ir vidutinių įmonių dalyvavimas, be kita ko, apsvarstant galimybę teikti paramą vandeniliui iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių iš kitų prekybos zonų nei gamybos zona pagal ES deleguotąjį aktą dėl vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių¹ ir mažinant nereikalingą administracinę našta; sutinka, kad gerai veikiančiai vidaus rinkai reikalinga tarpvalstybinė vandenilio infrastruktūra; pažymi, kad Komisijos pasiūlyme dėl daugiamečių finansinės programos (DFP) tikslinimo nenumatyta padidinti finansavimo Europos infrastruktūros tinklų priemonei; įspėja, kad investicijos į vandenilio infrastruktūrą neturėtų lemti dėl susaistymo atsirandančio išmetamųjų teršalų kiekio; pažymi, kad Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) nėra paminėta, ir ragina Komisiją įvertinti, ar EVB veikla darys poveikį ACER ištekliams;
5. pažymi, kad prognozuojama, jog pirmajam ES bandomajam vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos aukcionui bus skirtas 800 mln. EUR biudžetas; ragina peržiūrėti ir prireikus atnaujinti priemokų kainodarą kiekvienu aukciono laikotarpiu ir atnaujinti kiekvieno ciklo fiksuotąsias priemokas, siekiant užtikrinti, kad priemoka nuolat viršytų gamybos sąnaudas, nustatyti nuspėjamą lėšų susigrąžinimo mechanizmą ir užtikrinti didžiausią gamybos apimtį; ragina Komisiją ne tik atsižvelgti į kainą, bet ir įtraukti regioninį aspektą numatant regioninių aukcionų

---

¹ Dok. C(2023)1087.

rengimą; ragina pasiūlymus atrinkti taip, kad būtų užtikrinta kompetencija, darbo vietų kūrimas, darbuotojų perkvalifikavimas ar kvalifikacijos kėlimas ir didžiausias tvarumo lygis, pvz., atmetant projektus, dėl kurių gali kilti pavojus vandens tiekimo prieinamumui ir grynūmumui;

6. atkreipia dėmesį į tai, kad nėra teisinės priemonės, skirtos Europos vandenilio banko 2 ramsčio įgyvendinimui remti; apgailestauja dėl to, kad Komisija nepateikė pasiūlymo šiuo klausimu; ragina Komisiją atlikti išsamų poveikio vertinimą pagal geresnio reglamentavimo priemonių rinkinį, įskaitant jo poveikį ES nepriklausančioms šalims, ir kuo greičiau pašalinti šią spragą; prašo Komisijos paaiškinti 2 ramsčio ir Europos komandos iniciatyvų ryšį;
7. mano, kad vandenilio rinkai plėtoti reikia papildomų kvalifikuotų darbuotojų, o darbo jėgos perkvalifikavimui ir kvalifikacijos kėlimui reikia didelių finansinių investicijų; ragina Komisiją išaiškinti, kaip Europos vandenilio bankas tai užtikrins; taip pat pabrėžia, kad reikia užtikrinti visų esamų investicinių fondų, programų, finansinių priemonių ir politikos priemonių, įskaitant valstybės pagalbą, sąveiką, siekiant užtikrinti viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą investuojant į įvairius projektus ir remti vidaus rinkos veikimą; mano, kad stabilumas, nuspėjamumas, skaidrumas ir vienodos sąlygos suteikia pasitikėjimo potencialiems investuotojams ir suinteresuotiesiems subjektams ir skatina juos skirti išteklių ir lėšų su vandeniliu susijusiems projektams.

**PRIEDAS. SUBJEKTŲ AR ASMENŲ, IŠ KURIŲ REFERENTAS GAVO
INFORMACIJOS, SĄRAŠAS**

Toliau pateiktą sąrašą tik savo atsakomybe parengė referentas. Nuomonės referentui rengiant šią ataskaitą, prieš patvirtinant ją komitete, informaciją pateikė šie subjektai ar asmenys:

Subjektas ir (arba) asmuo
Nuomonės referentas, rengdamas nuomonės projektą, iki jo priėmimo komitete negavo informacijos iš subjektų ar asmenų.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	7.11.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 23 -: 1 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Olivier Chastel, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Hervé Juvin, Moritz Körner, Pierre Larrouturou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Andrey Novakov, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Jan Olbrycht, Mauri Pekkarinen
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Lena Dūpont, Mónica Silvana González, Catherine Griset, Predrag Fred Matić

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

23	+
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Catherine Griset
PPE	Lena Düpont, José Manuel Fernandes, Janusz Lewandowski, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Eleni Stavrou, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Mauri Pekkarinen, Nils Torvalds
S&D	Mónica Silvana González, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Predrag Fred Matić, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Alexandra Geese

1	-
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos

2	0
NI	Andor Deli, Hervé Juvin

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė